

Swatá
Frjžowá Cesta,

to gest:

Kozgjmánj

horkeho Umučenj Pána Geziſſe
Kryſta

w XXII. zaſtawenich;

W nichžto poſlednich čtrnácté gest tá tat
wšbec nazwana

Geruzalemſká Frjžowá Cesta.

A duchownjmu potěſſenj a proſpěchu
dlé W. Sailera a G. Zaiſa
ſložena

a wydana od gednoho hraničkeho čtitele
též wyborné křiſtianské pobožnosti.

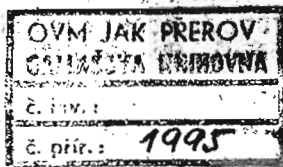
~~~~~

S powolenjím Čiſarſko-králowſké Wředněſké Cen-
zury, a s potwřenjím Solomaucké knjžetě arc-
biskupſké konſyſtoře.

W Solomauey,
wpiſtřena v Mlonzpa Skarnela:
1 8 2 8.

Znamení Kříže spatřeno bude na nebi když Krystus k saudu přigde. Tenkrát přistoupí všichni služebníci kříže, genž se obkřizovanými na něm Spasitelé podobní učinili s vělkou důvěrou ku Krystu saudey svému.

Tomáš Kempenský w Enje II.
o nasledování Krysta w Kr. 12.

Historická Zpráva o původu smaté cesty křížové hranické, pat onoho Maryanského kostelíčka při němž se vynachází.

Blíž města Hranic, genž za našeho času soblo gest c. k. autadu w kráži přerovském, spatřuge se w straně východní na stopě gedné skalnaté hory malý gotický kostelíček blažostavené Panny Marye, čtrnáctero mášmi a gednau wellkau kapli swaté křížové cesty obkřizeny; což k nemalé ozdobe celé geho končiny, a k velikému prospěchu obywatelů slauží.

Tento prastarý Maryancký kostelíček drželi předkové naši za nejstarší w celém gegich okoli, což ačkoli písebnými důkazy vrčeno není, tak nicméně předce s historickými, o původu města našeho okřovského, gednagichými okolostogičnostmi, velmi dobře se stovnává. Osau pat tyto okolostogičnosti nasledující:

W prastarých časích byla cela hranická končina až do polovice 12ho století brozná lesvrátá pustina, kteráž se od řeky Bečvy až k řece Odře wstahovala, a pravdozdegné proto, že s Slezskem hrančila Hranice nazwana byla.

Dle austrij pověstí našich předků byl gegi prv-
nj křesťanský obyvateľ Swatý Wintjř, mnich
tádu Sw. Benedykta, genj se zde gakožto pau-
sternjř osabil, nedlauho ale zde pobyl, nýbrž do
Čech se obebral, kdež klášter Břevnovský zalo-
žil. Z tohoto kláštera ojadilo se zde na počátku
dvanáctého stoletj několik mnichů, gakožto pau-
sternjcy; od nichž se pravdozdegně Jan třetj
biskup holomaucký zdomědel, je w okolí téhož
lese negacj gessně pohanstj ostatkové pozůstáva-
gi, kterjž na onom kopcy, genj zdejšíj obywa-
telům Sluzowstj sluge, své modlářské po-
měry wykonáwagi. Kterážto zpráva pobnula
geg k tomu, je Samana přewara Kenhrad-
ského o to požádal, aby několik bohobogůch
mnichů z kláštera svého onam odeslal, genjžoby
oně blaudjcy owce do owčince Krystowého wvesti
snazili. Což on také milerád učinil, a tēm sem
wyslanyh reholnjřkům gisěho Jurjka za te-
ditěle w tomž apostolském auradě předstamil.

Tento dle swědeckj Frydrycha Knjzete Holo-
mauckého w obecíně powěsti můje swateho žiwo-
ta stogjch reholnjřk byl na swém apostolském po-
wolánj tak šťastnj, je w krátkem časj wsechnj
ty pobany k samospasředně wjře Krystowě při-
wedl a pokřtil.

W obledu této znamenité zásluhy darowal
knjze Frydrych Jurjkowj pro klášter Ken-
hradskj celj onen Hranickj les, w němžto on
wyselaw k orbě schopná místa z oných pokřte-
ných pohanů malé wěsnice. Hranice totižto,
Sluzow a Cernotin založil, pro něž na sto-
pě bluzowské hory nákladem knjžecym onen
Maryanškj kostelček wstaven, a pod tytulem
Matozenj Wlahosláwene Panny Ma-

ryne ob wějškečeného biskupa poswěcen. Jurj
pak při něm za prvniho hranického saráte usta-
nowen byl.

Kdjž pak po několika triceti letech panstwj hra-
nické klášteru Kenhradskému od Wladislawa Mar-
kraběte Morawského náshnjm způsobem odúa-
to, a klášteru Hrabiskému bljž Holomauce da-
rowáno bylo; Chwalko pak opat téhož Pre-
monstratského kláštera okolo roku 1296 neb 7ho
weš Hranice za hradné město wzdwihl, kdež no-
wý mnoho-wějšj kostel farnj wstaven byl, stal
se tento Maryanškj kostelček slábnjm, při němž
až dosawád tři wěsnice Sluzow, Cerno-
tin a Zbrassow své zemčelě pochowáwagi.

Na tomto křchově w prawo od Maryanškého
kostelčka wynachází se gessně gedna weliká kaple,
kteráž před časj ku poctivosti Sw. Antonjna
Paduanského poswěcena byla. Kdj a od toho za-
ložena byla, nenachází se w zdejších kostelnjch
památkách žádného písebného důkazu, krom toho
gedině, je gjž roku 1658 nákladem gedné hranické
městky opravená a obnowená byla.

Za tauto Swato-Antonjnskau kapli mjwali
pod lesem pausternjcy své sydlo, a syce, gajž se
z gednoho wrchostenškého listu wčítiti nechá, by-
dlel zde od roku 1686 až do roku 1707 pausternjř
řádů Kapucjnského — býwalj před tím zdejšíj
křejčjřskj mistr, genjž pry Hawel slaul; po ge-
hožto smrti pausstj zaslja. Okolo roku ale 1736
osabil se zde wpet gakožto pausternjř Sěbestjan
Strženskj Polskj kněz rodilj z Krakowa a syc
Mledčičného rodu, genj se sem k wjžmánj teplí-
ných láznj přibral. W ten gest zakladatel XLVro
kaplj Sw. Křjžowé cesty Hranické; kteraž on
swým wlastnjm nákladem roku 1737 stawěti po-

čal a sám osobitě při ní nadeničkou zastával práci. Kteráž kdýž roku 1738 dokonána byla, následujícího 1739 roku posvětil jí Pater Almand Dwardyan Kapucynského Kláštera Solomaučského.

K budaučé opravě těchto XIVto Kaplí věnoval gestě téhož roku Ondřej Hořecký zdegšl vrchnostenský sládek 50 fl., kteráž gestě za žimobytí Fundatora Patra Sebestyána až na 100 fl. od giných dobrodinců vyrašl, a tak až dosavad pozůstává. On také učinil fundacy od 1000 fl. na pausewník, genuž tu povinnost vložil, aby kdýžby se pautnicy ku konání této pobožnosti sešli, s nimi rádně Kaple obcházel, a sprostému lidu, genž číslí nezná, se předmodljal, a při službách Božích tak v farním kostele tak v oných dvou poplesných gakožto kostelně obsluhoval.

Sebestyán Strémšský náleží tedy do počtu znamenitéjších dobrodinců obce a farníků Hranických; za kterážto spasitelný duchovní vstavenomobau mu zdegšl nábožní obswatelé dosti wděčně se odměniti. Masi předkonal drželí geg wšebec za muže swatého; kterážto chwálibné poměsti swau neličenau nábožnosti, a wrauenau pobožnosti, pokorau a dobrotiwosti skutečně zaslaužil. On dokonau swiž bohobogný a dobročinný život w přisné kagšnosti serwage r. 1766 dne 9. Rigna a pohřben gest v postraných dwerč w Maryanském kostele, tam kdež se geho pamětní náhrobec nachází.

R. 1784 zdwížena byla s mnohými ginými kostely a kaplami w kráži, dlé císařského narižení y tato Swato-Antonjuská Kaple, a k prodage wic obětugickým spoluyščístě rezbaným a zlačeným oltárem, wyřazený obraz ale Sw. Anto-

nina wyláštěn byl odprodán, kteráž P. Antonjn Bayer zdegšl měščenju odkaučil, a do Maryanského křtělá wěnoval; Kaplu tuto ale žádný kaučiti nechtěl, přetož wrchnosti za 50 fl. připadla; kteráž potom až do r. 1826 pušta žůstala, a šortě wžliceniny byla by se rozpadla; na což wšičení pobožnj farnicy gdauce při wykonáwanj cesty křizowé wedle ní, welmi smutně na gegj opuštěnost hledělí. R. 1806 byli též y ostatnj Kaple náramně spustěné tak syce, že na některých celá tafně malba opršela, a na mnohých také y mřežky a dwerka se rozšypaly — tehdaž wzbudil Bih komuto spasytelnému wstawu tři znamenité dobrodince P. Frantiska Rábla, P. Jozefa Wáclawjka, a P. Gijška Wergra, měščenjny zdegšl, kterj wšech čtrnáctero Kaplí negen nowými w oleji malowanými obrazy, nýbrž také y křitými dubowými mřežami a dwerkami na wlastnj swé autraty opatřiti necháli. Při této příležitosti wzkliela v některých ctitelů této wžitečné pobožnosti duchownj lžžba, aby y ona spustěná Kaple zepšána, oprawena, a obrazami wmučenj Páně křizowau cestu předcházegičými opatřena byla, tak aby se na onom poswatném mystě celé wmučenj Páně rozgimati mohlo.

Tato pobožná žádost byla r. 1825 Geho knížecy Milosti we gměnu wšech zdegšlích farníků od P. Johua na ten čas kostelnjho hospodáre tím způsobem přednesena, žeby gi w oné od knížecy wrchnosti na ní wynaložené ceně rádi odkaučili, a k onomu duchownjmu cili na swé wlastnj autraty opravili, a budaučé také oprawowati chtělí. Kterážto chwálibný aumysl kdýž Geho knížecy Milost wyrozuměla, powážugc Geho weliký duchownj wžitek, ráčila onau Kapli

tím způsobem hranickým farnickým darovati, aby těch 50 fl. stříbrné mince, kteréž za ni k od-
 kaupení gi položiti chtěli, na její budauční opra-
 rou vynaložené a založené byli. Každá radost w
 sedce všech nábožných farnických hranických wzni-
 kla nechá se z toho posauditi, že w krátkém čase
 tato gim darovaná kaple s povoláním wysoce
 welebné Konspstře holomaudé celá z nouu kry-
 tá, a zevnitř y wnitř opravená, a malbau na-
 sledujících tagemstwj hotěho vmučenj Páně ozd-
 bená byla. Totižto předně obrazem laučení Pána
 Gejisse se swau neymilegšj matkau; II. Laučení
 Pána Gejisse se swými učedlnjkami; III. Obra-
 zem wečeře Páně; IV. čisté sstafrowanau řezbau
 aukost Pána Gejisse na hoře Oliwetské před-
 stawugich; V. Obrazem gimánj; VI. Bičowanj;
 VII. trním korunowanj; VIII. Ztrýzněného a sst-
 látowým vláštěm přioděného Pána Gejisse židům
 od Piláta předstaweni. Při kteréžto opravě weš
 gménowanj kostelnj hospodár swau nevnarwen-
 nau pilnosti a snážnosti velmi se zaslaužil.

Kač nám to dobrotiwj Pán popřítí, aby tato
 pobožnost w sedcích všech zdejších farnická hogny
 duchownj pžitek nesla. Amen!

Wydawatel:

Obsah

wšech rozzimánj w této knížce se
 wynacházegjých.

První díl.

Laučení.
 Rozzimánj při obrazích w nové kapli se wyna-
 házegjých, totižto:

- I. Laučení Pána Gejisse s geho žalostnau
 Matkau.
- II. Laučení Pána Krysta s Apostolami.
- III. Poslednj wečeře Páně.
- IV. Aukost Pána Gejisse na hoře Oliwetské.
- V. Gimánj.
- VI. Bičowanj.
- VII. Trním korunowanj.
- VIII. Předstaweni Pána Gejisse židům, od Pi-
 láta tkauchho: Cyhle Clowek!

Druhý díl.

Obsahuge obecných XIVte zastaweni té taž na-
 zwané Geruzalemské křížowé cesty.